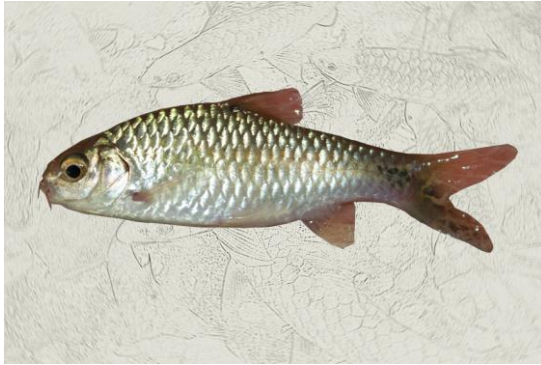

ปลาน้ำจืดที่สำรวจพบ
ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกรุง

วงศ์ปลาตะเพียน *Cyprinidae*

ชื่อไทย: ปลาตะเพียนน้ำตก

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Puntius rhombeus* Kottelat, 2000

ขนาดความยาวลำตัว: 8-10 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: ลูกขาว ปลาขาว (ใต้)

ลักษณะ: เป็นปลาน้ำจืดขนาดเล็ก ลำตัวป้อมสั้น มีแถบสีดำบางๆบริเวณด้านบนจุดเริ่มต้นของเส้นข้างลำตัว มีจุดสีดำกลมบริเวณคอดหาง บริเวณจุดเริ่มของครีบกัน และบริเวณใต้จุดเริ่มต้นของครีบหลัง อาจมีจุดสีดำหลายๆจุดตามแนวเส้นข้างลำตัว มีหนวด 2 คู่ สีบนเส้นข้างลำตัวเป็นสีเงินคล้ำ ด้านล่างลำตัวเป็นสีเงินปนสีเหลืองทอง ครีบทุกครีบเป็นสีแดง ครีบหางเป็นสีแดงปนน้ำตาล

อาหาร: อินทรีย์สารหน้าดิน ตะไคร่น้ำ และแมลงน้ำขนาดเล็ก

พฤติกรรม: ชอบอยู่ในบริเวณที่มีน้ำใส พื้นเป็นทรายหรือหิน

ถิ่นอาศัย: ลำธารและน้ำตกในป่า

สถานะภาพทั่วไป: พบชุกชุม (ขวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 4

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

ชื่อไทย: ปลาอีกรอง

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Puntius lateristriga*

ขนาดความยาวลำตัว: 10-20 เซนติเมตร

ลักษณะ: มีรูปร่างคล้ายปลาเสือข้างลาย (*P. partipentazona*) และปลาเสือสุมาตรา (*P. tetrazona*) ซึ่งเป็นปลาในสกุลเดียวกัน แต่ปลาอีกรองมีรูปร่างป้อมสั้นกว่า มีสีลำตัวขาวอมเหลืองหรือชมพู มีแถบสีดำในแนวตั้ง 2 แถบคล้ายตัวที (T) ในภาษาอังกฤษ แถบแรกอยู่ใกล้ช่องเปิดเหงือก อีกแถบอยู่บริเวณฐานครีบหลัง ลำตัวตอนท้ายจะมีแถบสีดำในแนวนอนยาวไปถึงโคนครีบหาง มีจุดสีดำเป็นวงกลม 2 จุดอยู่บริเวณเหนือฐานครีบกัน ครีบทุกครีบบมีสีส้มปนแดง ยกเว้นครีบอกมีสีเหลือง

อาหาร: พืชน้ำจืดพวกสาหร่าย อินทรียัดตุตต่างๆ และแมลงน้ำ

พฤติกรรม: อยู่เป็นฝูงเล็กๆในลำธารหรือแหล่งน้ำ

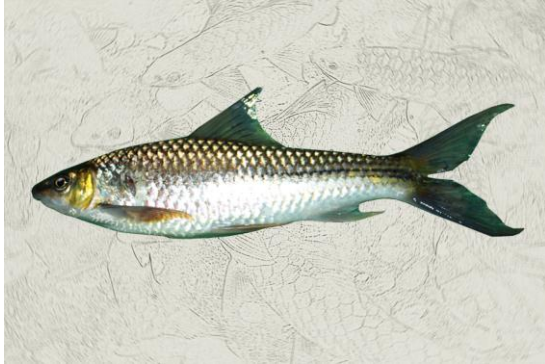
ถิ่นอาศัย: พบกระจายพันธุ์ในเขตต้นน้ำลำธารหรือน้ำตกบนภูเขา

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุมในบางแหล่งน้ำ (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 3, 4, 5

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

ชื่อไทย: ปลาสร้อยลูกบัว

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Lobochilus quadrilineatus*

ขนาดความยาวลำตัว: 15-20 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: โหง ลูกหุด จมูกคม หวด (ใต้)

ลักษณะ: มีรูปร่างลำตัวเพรียว หางคอด หัวเล็ก ปากเรียวเล็ก ใต้ริมฝีปากล่างเป็นทลืบ เนื้อบนจะงอยปากมักมีตุ่มแหลม ลำตัวสีเขียวอ่อนหรือเทาเงิน มีแถบสีคล้ำทางตอนท้ายของลำตัว 4 แถบ ข้างแก้มมีสีชมพู ครีบหลังสีทองอมชมพู

อาหาร: สาหร่าย และตะไคร่น้ำตามก้อนหินและขอนไม้ใต้น้ำ

พฤติกรรม: อยู่เป็นฝูงเล็กๆ 3-5 ตัวตามแก่ง ว่ายน้ำได้เร็วในลำธารและแก่งน้ำเชี่ยว

ถิ่นอาศัย: ลำธารและแก่งน้ำเชี่ยว

สถานะภาพทั่วไป: พบไม่บ่อยนัก (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 6

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

ชื่อไทย: ปลาสร้อยลูกกล้วย

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Labiobarbus lineatus*

ขนาดความยาวลำตัว: 10-22 ซม.

ชื่ออื่นๆ: แม่ปลา (ใต้) ปลาซ่า

ลักษณะ: มีรูปร่างลำตัวเรียวยาว ลำตัวมีสีน้ำตาลเงินทางคอด หัวเล็ก ปากเรียวยาว ครีบหลังเป็นแผงยาว บนเส้นข้างตัวมีจุดสีคล้ำเป็นจุดเล็กๆ ยาวตามลำตัว ครีบบมีสีจางหรือเหลืองอ่อน ครีบหางเว้าลึก

อาหาร: สาหร่ายหรือตะไคร่น้ำตามก้อนหิน ขอนไม้และรากไม้ที่อยู่ในน้ำ

พฤติกรรม: อยู่รวมกันเป็นฝูงใหญ่ มักพบอยู่รวมกับปลาสร้อยชนิดอื่นๆ ในอดีตปลาเหล่านี้มีอยู่อย่างชุกชุม เมื่อตกใจจะกระโดดขึ้นจากผิวน้ำพร้อมๆ กัน จะทำให้เกิดเสียงดังซ่า

ถิ่นอาศัย: แม่น้ำสายหลักและลำธารสาขา รวมถึงแหล่งน้ำที่มีน้ำไหล

สถานะภาพทั่วไป: พบมาก (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 3

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมน้อย

วงศ์ย่อย: Labeoninae

ชื่อไทย: ปลามุดหน้ำนอ

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Garra fuliginosa*

ขนาดความยาวลำตัว: 18-20 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: มุด ปากจระเข้ งาลู่ (กะเหรี่ยง) มุดพม่า

ลักษณะ: ลักษณะลำตัวสั้นทรงกระบอก หัวโตและแบนราบที่ด้านล่าง
ด้านหน้าของหัวเว้าและมีหนอกยื่นออกเป็นตุ่มแหลมเหมือนปากที่มีฟันเป็นซี่
ๆ ซึ่งตามความเป็นจริงแล้วมันมีปากจริงเป็นแบบปากดูดอยู่ด้านล่าง ลำตัวสี
คล้ำอมเขียวอ่อน ข้างแก้มมีสีส้มแดง ท้องสีจางอมส้ม ครีบออกหาง
แนวราบ ครีบบางเว้าลึก

อาหาร: สาหร่ายและตะไคร่น้ำตามก้อนหินและขอนไม้ใต้น้ำ

พฤติกรรม: มักหลบอยู่ตามซอกหินใช้ปากดูดเกาะติดกับก้อนหิน ว่ายน้ำ
ว่องไวมาก

ถิ่นอาศัย: อยู่ในลำธารน้ำไหลแรงและพื้นที่เป็นกรวดหิน

สถานะภาพทั่วไป: พบชุกชุมในบางแหล่งน้ำ (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 2, 3

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมน้อย

ชื่อไทย: ปลาสร้อยน้ำผึ้ง

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Gyrinocheilus aymonieri*

ขนาดความยาวลำตัว: 10-20 ซม.

ชื่ออื่นๆ: มุด ปากจระเข้ งาลู (กะเหรี่ยง) มุดพม่า

ลักษณะ: ลำตัวสั้นทรงกระบอก หัวโตและแบนราบที่ด้านล่าง ด้านหน้าของหัวเว้าและมีโหนกยื่นออกเป็นตุ่มแหลม สีแดง เหมือนปากที่มีฟันเป็นซี่ ๆ ลำตัวมีสีเหลืองคล้ำอมเขียวอ่อน ข้างแก้มมีสีส้มแดง ท้องสีจางอมส้ม ครีบออกแผ่ออกจากแนวราบ ครีบหางเว้าตื้นกว่า และที่สำคัญคือ มีจุดสีดำที่โคนครีบหลัง 5 จุด
อาหาร: สาหร่ายและตะไคร่น้ำตามก้อนหินและขอนไม้ใต้น้ำ โดยมักใช้ปากดูดเกาะติดกับสิ่งที่มีสาหร่ายและตะไคร่น้ำเกาะ

พฤติกรรม: มักหลบอยู่ตามซอกหินใช้ปากดูดเกาะติดกับก้อนหิน ว่ายน้ำว่องไวมาก

ถิ่นอาศัย: อยู่ในลำธารน้ำไหลแรง และพื้นที่เป็นกรวดหิน

สถานะภาพทั่วไป : พบชุกชุมในบางแหล่งน้ำ (ขวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมน้อย

วงศ์ย่อย: *Danioninae – Danionini*

ชื่อไทย: ปลาชีวกวาย

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Rasbora* spp.

ขนาดความยาวลำตัว: 6.5-10 เซนติเมตร

ลักษณะ: มีรูปร่างยาวทรงกระบอก แบนข้างเล็กน้อย ปากเล็กไม่มีหนวด
ตาโต ครีบเล็ก ครีบหางเว้าลึก มีเกล็ดใหญ่ ตัวมีสีเหลืองอ่อนอมทอง มีแถบสี
เงินพาดตามความยาวกลางลำตัวจนถึงโคนหาง ครีบสีเหลืองอ่อนมีขอบสีคล้ำ
อาหาร: พืชน้ำ และแมลงน้ำขนาดเล็ก

พฤติกรรม: ชอบกินตะไคร้หรือสาหร่ายบริเวณใต้น้ำ

ถิ่นอาศัย: พบในภาคใต้ ภาคกลาง ถึงแม่น้ำโขง อาศัยอยู่เป็นฝูงใหญ่ในแม่น้ำ
และแหล่งน้ำนิ่ง รวมถึงลำธารในที่สูงบางแห่ง

สถานะภาพทั่วไป: พบชุกชุมมาก (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 4, 5

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

ชื่อไทย: ปลาชีวกวายแถบดำ

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Rasbora paviei*

ขนาดความยาวลำตัว: 3.2-11.6 ซม.

ชื่ออื่นๆ: ลูกชีว ปลาชีว (ภาคใต้)

ลักษณะ: ลำตัวยาวเรียว หัวและปากมีขนาดเล็ก ตาโต ไม่มีหนวด รูปร่าง 1 คู่
ริมฝีปากอยู่บริเวณหน้าสุดในแนวเฉียง มุมปากยาวถึงขอบหน้าของตา มีแถบ
สีดำทอดตามความยาวลำตัว ตั้งแต่หลังช่องเปิดเหงือกไปจนถึงคอดหางและ
ขยายเป็นวงแต่รูปยาวรีที่คอดหาง

อาหาร: กินลูกน้ำ ตัวอ่อนของแมลง และแมลงที่บินอยู่ตามผิวน้ำ

พฤติกรรม: มักพบเป็นฝูงเล็กๆประมาณ 10-20 ตัว

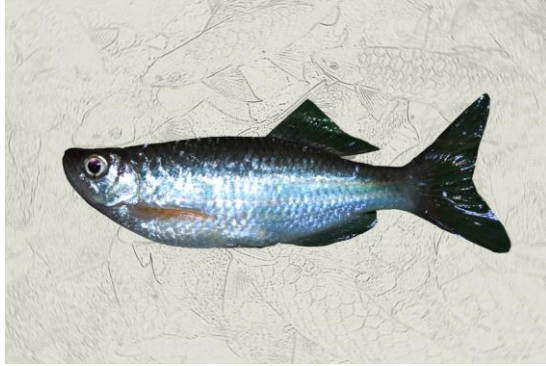
ถิ่นอาศัย: ลำธารในป่าและหนองบึงที่มีน้ำใสไม่ลึกมากนัก

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุมในบางแหล่งน้ำ (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 4, 5

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

ชื่อไทย: ปลาชีวใบไม้

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Devario regina*

ขนาดความยาวลำตัว: 5-8 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: ชิวหัวงาย (ใต้)

ลักษณะ: ลำตัวยาวเพรียวและด้านข้างแบน มีสีส้มสวยงาม มีหนวดสั้น 2 คู่ ตอนบนของลำตัวมีสีเทาอมชมพู บริเวณท้องและลำตัวมีประกายเป็นสีเขียวสดใส มีจุดดำจาง ๆ อยู่หลังช่องเหงือก ปลาชีวใบไม้มีลักษณะผิดแปลกจากปลาตัวอื่นในสกุลเดียวกัน ตรงที่มีกระดูกแหลมเป็นเงี่ยงอยู่ตอนหน้าของนัยน์ตา

อาหาร: แมลงน้ำ และตัวอ่อนของแมลง

พฤติกรรม: ชอบอยู่รวมกันเป็นฝูง ว่ายน้ำได้รวดเร็ว

ถิ่นอาศัย: ลำธารในป่า

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุม (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 4, 5

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

วงศ์ย่อย: *Labeoninae*

ชื่อไทย: ปลาเลียหิน

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Garra cambodgiensis*

ขนาดความยาวลำตัว: 8-20 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: มั่น (น่าน) ปลาหมุด หรือปลาอีตุ๊ด

ลักษณะ: รูปร่างโดยรวมเป็นปลาที่มีรูปร่างเพรียวยาว ลำตัวเป็นรูปทรงกระบอก หัวโตและแบนราบที่ด้านล่าง มีปากอยู่ด้านล่างมีลักษณะเป็นตุ๊ด ในบางชนิดมีหนวด 1 คู่เห็นได้ชัด ในบางชนิดที่มีขนาดใหญ่ ส่วนหน้าอาจหักงอคล้ายนอแรด และอาจมีตุ่มคล้ายสิ่วขึ้นบริเวณหน้า

อาหาร: ตะไคร่น้ำ สาหร่ายและอินทรีย์วัตถุต่างๆ

พฤติกรรม: ขึ้นวางไข่และเลี้ยงตัวอ่อนภายในที่ราบ น้ำท่วมหลาก ท้องนา แล้วย้ายลงลำธารเมื่อเริ่มโต

ถิ่นอาศัย: อาศัยอยู่เป็นฝูง ในแหล่งน้ำไหลเชี่ยวบริเวณน้ำตกหรือลำธารจากเชิงเขาจนถึงที่สูง

สถานภาพทั่วไป: พบมากในบางแหล่งน้ำ (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 2, 3, 4, 6

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

วงศ์ย่อย: *Cyprininae*

ชื่อไทย: ปลาพลวง

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Neolissocheilus soroides*

ขนาดความยาวลำตัว: 50-150 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: พุง เพง (ใต้) มุง ปุง (เหนือ) โป จาด พลวงหิน ยะโม

ลักษณะ: จัดเป็นปลาในวงศ์ปลาตะเพียนที่มีขนาดใหญ่ ลำตัวยาว ด้านข้างแบน มีเกล็ดขนาดใหญ่ หัวเล็ก มีหนวด 2 คู่ อยู่ตรงมุมปากบน ครีบหางเว้าเป็นแฉกลึก กระโดงหลังค่อนข้างสูงมีก้านแข็ง 1 อัน ครีบหูมีขนาดเล็ก ครีบท้องและครีบกันมีขนาดใกล้เคียงกัน ลำตัวมีสีน้ำตาล ปนเขียว สีของปลาชนิดนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม บางแหล่งอาจจะมีสีน้ำตาลปนดำเข้ม

อาหาร: เมล็ดพืชต่าง ๆ ผลไม้สุกที่ร่วงลงในน้ำ โดยเฉพาะลูกมะเดื่อ

พฤติกรรม: อาศัยอยู่เป็นฝูงใหญ่นับ 100 ตัวขึ้นไป ในแม่น้ำขนาดใหญ่ที่มีน้ำใสสะอาดทั่วประเทศ

ถิ่นอาศัย: แม่น้ำและลำธารในลำบางแห่งพบปลาพลวงอาศัยอยู่เป็นฝูงใหญ่

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุม (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 3, 4

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

ชื่อไทย: ปลาเวียน

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Tor tambroides*

ขนาดความยาวลำตัว: 60-100 ซม.

ชื่ออื่นๆ: เพง (ใต้) สือบ (เพชรบุรี) คง (แม่ฮ่องสอน)

ลักษณะ: ลำตัวมีสีฟ้าอมเขียว บริเวณส่วนหลังมีสีเขียวเข้ม เกล็ดใหญ่ แต่ละเกล็ดจะมีจุดสีน้ำเงินเล็ก ๆ เรียงกันเป็นวง ดูคล้ายเป็นร่างแหอยู่ทั่วตัว ครีบบมีสีน้ำเงินเข้ม หัวมีขนาดค่อนข้างเล็กเมื่อเทียบกับลำตัวมีหนวดยาวอยู่ 2 คู่ ตรงบริเวณจะงอยและมุมปาก ริมฝีปากหนาแหลม มีจะงอยปากบนยาวกว่าปากล่างบริเวณปลายจะงอยปากด้านบนบนหนวดคล้ายวันนิ่มๆ ได้คางมีติ่งเนื้อยื่นเห็นได้ชัด ครีบหลังมีก้านแข็ง 1 อัน นัยน์ตาค่อนข้างเล็ก

อาหาร: กินพืชพันธุ์ไม้น้ำ ผลไม้และเมล็ดพืชแทบทุกชนิด

พฤติกรรม: ในฤดูฝนจะว่ายตามกระแส น้ำลงไปจนถึงปากแม่น้ำ จากนั้นจะหวนกลับไปยังต้นน้ำเพื่อผสมพันธุ์และวางไข่ในช่วงมิถุนายน และกรกฎาคม

ถิ่นอาศัย: ชอบอยู่ในบริเวณน้ำตก ห้วย และลำธาร

สถานภาพทั่วไป: พบไม่บ่อยนัก (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 2, 5

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมน้อย

วงศ์ย่อย: *Cyprininae - Systomi*

ชื่อไทย: ปลากะสูบขีด

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Hampala macrolepidota*

ขนาดความยาวลำตัว: 22-60 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: สูบ สูด ลิก ขม (อีสาน) โสด (ใต้)

ลักษณะ: ด้านข้างลำตัวมีแถบขวางบริเวณใต้ครีบหลังลงมาถึงท้อง ในปลาขนาดเล็กมีแถบ 2 แถบที่กลางลำตัวและโคนหาง และมีแถบใต้ตาด้วย ครีบบมีสีคล้ำแดงเรื่อ ขอบบนและขอบล่างของครีบหางมีแถบสีคล้ำ มีขนาดใหญ่

อาหาร: ลูกปลา กุ้ง และแมลง

พฤติกรรม: เป็นปลากินเนื้อ จัดเป็นปลานักล่าชนิดหนึ่ง มักไล่จับปลาขนาดเล็ก เช่น ปลาซิว ปลาเว่ยอ่อน รวมถึงแมลงน้ำต่าง ๆ

ถิ่นอาศัย: ทั่วหนองบึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ ลำห้วยและแม่น้ำ

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุมมาก (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 3, 5, 6

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมมาก

ชื่อไทย: ปลาหนามหลัง

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Mystacoleucus marginatus*

ความยาวลำตัว: 8-15.5 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: ซี้ยอก, หนามปี่ (อีสาน)

ลักษณะ: มีรูปร่างคล้ายปลาตะเพียน แต่ลำตัวแบนข้างมากกว่า ครีบหลังสูงปานกลาง ก้านครีบหลังมีหยักที่ขอบด้านท้าย ที่โคนครีบหลังด้านหน้าสุดมีหนามแหลมสั้นยื่นออกมาทางข้างหน้า ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของปลา และเป็นที่มาของชื่อ มีเกล็ดใหญ่คลุมตัว ครีบกันสั้น ครีบหางเว้าลึก ตัวมีสีเงินอมเหลืองอ่อน ขอบเกล็ดด้านบนมีสีคล้ำ บางเกล็ดบนลำตัวจึงดูเหมือนเป็นขีดประสีนๆ ที่ด้านข้างครีบบีสีเหลืองอ่อนหรือส้ม ขอบครีบด้านท้ายมีสีคล้ำ

อาหาร: แมลงแพลงก์ตอน และพันธุ์ไม้น้ำขนาดเล็ก

พฤติกรรม: อยู่เป็นฝูงใหญ่ประมาณ 20 ถึง 50 ตัว

ถิ่นอาศัย: แม่น้ำสายหลัก และสาขา

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุม (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 3, 5, 6

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมมาก

ชื่อไทย: ปลาไส้ตันตาแดง

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Cyclocheilichthys apogon*

ขนาดความยาวลำตัว: 11-20 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: ตาแดง กำประ (ใต้) แม่สะแตง (อีสาน)

ลักษณะ: มีรูปร่างคล้ายปลาตะเพียน แต่ตัวกว้างกว่าและหัวค่อนข้างแหลม ปากเล็กริมฝีปากบาง ไม่มีหนวด จะงอยปากและหน้าผากมีริ้วบาง ๆ หลายริ้ว ตาเล็ก ครีบหลังยกสูง มีก้านหยักแข็ง 1 อัน ครีบหางเว้าลึก เกล็ดเล็ก ตัวแบนข้าง ลำตัวสีเงินวาวอมน้ำตาลอ่อน ลำตัวด้านบนมีสีคล้ำ มีแถบข้างลำตัวสีคล้ำ 7-9 แถบพาดตามแนวยาวใกล้โคนหาง ที่โคนหางมีแต้มสีคล้ำรูปกลม ขอบตาบนมีสีแดง เป็นที่มาของชื่อ ครีบสีแดงเรื่อหรือแดงสด

อาหาร: แพลงก์ตอนและสัตว์หน้าดินขนาดเล็ก

พฤติกรรม: อยู่เป็นฝูงประมาณ 10 ถึง 30 ตัว

ถิ่นอาศัย: หนองบึง อ่างเก็บน้ำ ลำคลองและแม่น้ำ

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุม (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมมาก

วงศ์ย่อย *Cyprininae* - *Poropunti*

ชื่อไทย: ปลากะแห

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Barbonymus schwanenfeldi*

ขนาดความยาวลำตัว: 15-25 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: กระแหทอง ตะเพียนหางแดง (อีสาน) ลำปำ (ใต้) เลียน โฟปก (เหนือ)

ลักษณะ: ลำตัวแบนข้าง ส่วนหลังยกสูง หัวค่อนข้างเล็ก ตาโต มีหนวด 2 คู่ที่ริมฝีปาก ปากเล็กอยู่สุดของจะงอยปาก เกล็ดเล็กมีสีเงินวาวเหลือบเหลือทอง ครีบหลังสีส้มมีแต้มสีดำชัดที่ด้านบนสุด ครีบอื่น ๆ มีสีส้มสดยกเว้นขอบบนของครีบอกและขอบล่างของครีบหางที่มีแถบสีดำยาว

อาหาร: ลูกปลา กุ้ง แมลง และไส้เดือน

พฤติกรรม: พบอาศัยอยู่เป็นฝูงในแม่น้ำและหนองบึงทุกภาคของประเทศไทย โดยมักจะอาศัยอยู่ร่วมกับปลาตะเพียน, ตะเพียนทอง, แก้มขี้ หรือปลาในตระกูลปลาตะเพียนชนิดอื่นด้วยกันเสมอ

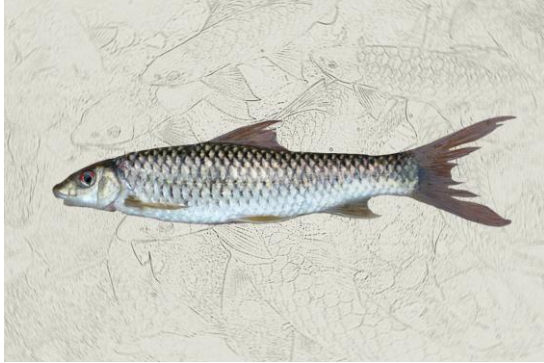
ถิ่นอาศัย: หนองบึง อ่างเก็บน้ำ ลำคลองและแม่น้ำ

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุมในบางแหล่งน้ำ (ขวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 3, 5, 6

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมมาก

วงศ์ย่อย *Cyprininae - Garrae*

ชื่อไทย: ปลาเล็บมือนาง

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Lobocheilos spp.*

ขนาดความยาวลำตัว: 8-10 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: สร้อยดอกยาง

ลักษณะ: มีรูปร่างลำตัวเพรียว หัวเล็ก ปากเล็กอยู่ด้านล่างของจะงอยปาก และมีแผ่นหนังคลุม มีหนวดสั้น 1 คู่ เกillsเล็ก ลำตัวสีเงินอมเหลือง มีลายสีคล้ำที่ขอบเกล็ด โคนครีบหางมีจุดสีดำเห็นชัดเจน ครีบใสสีเหลืองเรื่อ ๆ

อาหาร: ตะไคร่น้ำ แพลงก์ตอน และสัตว์หน้าดินขนาดเล็ก

พฤติกรรม: อยู่เป็นฝูงใหญ่ตามแก่ง ช่วงฤดูฝนมีการย้ายถิ่นเข้าสู่ทุ่งน้ำหลาก ถิ่นอาศัย: แม่น้ำสายหลักและแก่ง แหล่งน้ำหลาก

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุม (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 6

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมน้อย

วงศ์ปลาผีเสื้อติดหิน *Balitoridae*

ชื่อไทย: ปลาผีเสื้อติดหิน

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Homaloptera smithi*

ขนาดความยาวลำตัว: 3-5.5 เซนติเมตร

ลักษณะ: หัวและลำตัวตอนหน้าแบนราบ ปากเล็กมากอยู่ด้านใต้จะงอยปาก มีหนวดสั้น 2 คู่ เกล็ดมีสันที่เกล็ดผิวสากเล็กน้อย ครีบอกและครีบท้องใหญ่ กางออกด้านข้าง ลำตัวมีสีน้ำตาลอมเหลืองหรือ อมแดง กลางหลังมีลายดวงใหญ่สีคล้ำ ครีบใสสีแดงเรื่อๆ และมีลายประสีคล้ำ

อาหาร: สัตว์หน้าดินและตัวอ่อนแมลงน้ำขนาดเล็ก

พฤติกรรม: เกาะตามก้อนหินและ กิ่งไม้ใต้น้ำ

ถิ่นอาศัย: ลำธาร และแก่งในแม่น้ำ

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุมในบางแหล่งน้ำ (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 3, 5

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

วงศ์ปลาค้อ *Balitoridae*

ชื่อไทย: ปลาค้อมัศยะ

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Nemachilus masyae*

ขนาดความยาวลำตัว: 5-8 เซนติเมตร

ลักษณะ: หัวเล็กและตาโต ลำตัวเรียวยาว ครีบหางตอนบนยาวกว่าตอนล่างมาก ตัวผู้มีสีน้ำตาลสดหรืออมแดง ข้างลำตัวมีจุดประเป็นเส้นตรง ครีบบนลำตัวมีสีจางใส บนลำตัวมีเส้นสีดำ ด้านล่างลำตัวมีสีอมแดง มีหนวด 4 คู่ หนวดด้านบนมี 2 คู่ ด้านล่างมี 2 คู่

อาหาร: สัตว์หน้าดินและแมลงขนาดเล็ก

พฤติกรรม: อยู่เป็นกลุ่มเล็กๆ ใต้ก้อนหินกรวดระดับหน้าดินบริเวณน้ำเชี่ยว

ถิ่นอาศัย: ลำธารและแม่น้ำ

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุมในบางแหล่งน้ำ (ขวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 5

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมน้อย

วงศ์ปลากระทิง *Mastacembelidae*

ชื่อไทย: ปลากระทิง

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Mastacembelus* spp.

ขนาดความยาวลำตัว: 30-80 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: ปลากระทิง, ปลาทิง (ภาคใต้), หลาด(อีสาน)

ลักษณะ: มีลำตัวเรียวยาว แบนข้างเล็กน้อย ครีบหลัง ครีบหาง และครีบกันเชื่อมต่อกัน ด้านหลังมีก้านครีบแข็งสั้นหลายอัน ตาเล็ก ครีบอกใหญ่ หัวมีลายตั้งแต่ปลายจะงอยปากคาบมาที่ตาถึงช่องปิดเหงือก ตัวมีสีเทาอ่อนหรือน้ำตาลอมเหลือง มีลายสีคล้ำเป็นวงหรือเป็นลายเส้น มีลวดลายหลากหลายแบบ ด้านท้องสีจาง ครีบคล้ำมีจุดประสีเหลืองอ่อน

อาหาร: ลูกปลา กุ้ง แมลง และไส้เดือน

พฤติกรรม: ชอบอยู่ตามซอกหิน โพรงไม้และรากไม้ใต้น้ำในเวลากลางวัน และออกหากินในเวลากลางคืน

ถิ่นอาศัย: แหล่งน้ำที่มีพืชน้ำหนาแน่น

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุม (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 3, 6

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

ชื่อไทย: ปลาหลดหลังจุด

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Mastacembelus maculatus*

ขนาดความยาวลำตัว: 10-16 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: ปลาทิง (ภาคใต้)

ลักษณะ: คล้ายปลาหลด แต่เรียกว่า ครีบหางต่อกับครีบหลังและครีบกันลำตัวมีสีน้ำตาลอมเขียวหรือน้ำตาลคล้ำ มีลายบังสีคล้ำพาดหลายลายและมีลายจุดประสีจาง โคนครีบหลังมีดวงสีคล้ำรูปครึ่งวงกลม 7-8 จุด

อาหาร: ลูกปลา กุ้ง แมลง และไส้เดือนน้ำ

พฤติกรรม: พบอยู่ตามโพรงไม้และรากไม้ใต้น้ำในเวลากลางวัน และออกหากินในเวลากลางคืน

ถิ่นอาศัย: แม่น้ำและแหล่งน้ำที่มีพืชน้ำหนาแน่น

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุม (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 3

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมน้อย

วงศ์ปลากด *Bagaridae*

ชื่อไทย: ปลากดเหลือง

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Mystus filamentus*

ขนาดความยาวลำตัว: 20 -60 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: ปลากดขมิ้น, (ภาคใต้) ปลากดช่องหลวง, ปลากดนา, ปลากดขาว, ปลากดขงโลง หรือ ปลากดคัง

ลักษณะ: หัวและลำตัวส่วนหน้าแบน และส่วนท้ายแบนข้างหลังยกสูงเล็กน้อย ตาเล็ก มีหนวดคู่ที่ริมฝีปากยาวถึงหางสีขี้ขี้ลำตัวเป็นสีเหลืองจึงเป็นที่มาของชื่อ หรืออาจเป็นสีเทาคล้ำ สีทองจาง ครีบหลังยาวจนถึงครีบไขมันและครีบไขมันมีสีคล้ำ ก้านครีบแข็ง (เงี่ยง) ที่อกและหลังมีพิษ

อาหาร: ลูกปลา กุ้ง แมลง ปู และไส้เดือน

พฤติกรรม: พบอยู่เป็นกลุ่มเล็กๆ 2-5 ตัวตามโพรงไม้โพรงดินและรากไม้ใต้น้ำ

ในเวลากลางวันส่วนในเวลากลางคืนจะออกหากินพบได้ทั่วไป

ถิ่นอาศัย: แม่น้ำและแหล่งน้ำขนาดใหญ่ทั่วประเทศ ที่มีพืชน้ำหนาแน่น

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุม (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 3, 5

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

ชื่อไทย: ปลากดดำ

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Hemibagrus wyckii*

ขนาดความยาวลำตัว: 35-50 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: กดหม้อ สิงห์ดำ กดหางดอก

ลักษณะ: มีรูปร่างค่อนข้างสั้นป้อม หัวและลำตัวตอนหน้าแบนราบกว่าปลาชนิดอื่น ๆ ปากกว้าง ตาค่อนข้างเล็ก ส่วนหลังยกสูง ครีบหลังมีก้านแข็ง ครีบไขมันค่อนข้างยาว หนวดที่ริมฝีปากยาวถึงบริเวณหลัง ตัวมีสีเทาคล้ำหรือดำ ด้านท้องสีจาง ครีบสีคล้ำขอบบนและขอบล่างของครีบหางมีแถบสีขาวเห็นชัดเจน ก้านครีบแข็ง (เงี่ยง) ที่อกและหลังมีพิษ

อาหาร: ลูกปลา กุ้ง แมลง ปู และไส้เดือน

พฤติกรรม: ค่อนข้างดุร้ายออกหากินตอนกลางคืน

ถิ่นอาศัย: แหล่งน้ำสายหลัก

สถานะภาพทั่วไป: พบชุกชุมในบางแหล่งน้ำ (ขวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมน้อย

ชื่อไทย: ปลาแขยงหิน

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Leiocassis siamensis* Regan, 1913

ขนาดความยาวลำตัว: 8-16 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: ขี้เหี้ย (อีสาน), กตหิน, แขยงขี้ไก่, ขี้ไก่วัว, แขยงทหาร (ใต้)

ลักษณะ: ลำตัวเป็นสีคล้ำหรือดำ มีแถบสีดำสลับกับสีเหลืองอ่อนขนาดใหญ่ พาดขวางลำตัว 4 แถบ ท้องสีจาง ครีบใสและมีแต้มสีคล้ำ ครีบหางเว้าลึก และมีแต้มสีคล้ำ ที่ด้านบนและล่าง ครีบหลังและครีบออกเป็นก้านแข็ง ครีบไขมันค่อนข้างยาวเป็นปลาที่ค่อนข้างเล็กได้รับการนิยมนเพราะว่ามีสีสันสวยงามก้านครีบแข็ง (เงียง) ที่อกและหลังมีพิษ

อาหาร: ลูกปลา แมลงน้ำ ลูกน้ำและไส้เดือน

พฤติกรรม: พบอยู่เป็นกลุ่มเล็ก ๆ 2-3 ตัว มักซ่อนตัวอยู่ในซอกหินหรือโพรงไม้ใต้น้ำ ออกหากินตอนกลางคืน

ถิ่นอาศัย: พบในแม่น้ำและลำธารที่พื้นเป็นหินและทราย

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุม (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 3, 5, 6

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมมาก

วงศ์ปลาเนื้ออ่อน *Silurider*

ชื่อไทย: ปลาลิ้นแมว

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Silurichthys* spp.

ขนาดความยาวลำตัว: 15-17.5 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: ชะโชนหิน, นง

ลักษณะ: มีลำตัวแบนข้างและเรียวยาว ตามีขนาดเล็กมาก หัวและปากเล็ก ปากล่างสั้นกว่า มีหนวด 2 คู่ ลำตัวสีน้ำตาลแดงหรือน้ำตาลอมม่วง ลำตัว และครีบบีหลายประหรือหลายหินอ่อน ครีบหลังอันเล็กมี 2 - 3 ก้าน ครีบหาง และครีบก้นต่อเนื่องกัน ปลาชุกชุมทางด้านบนยาวเรียวก้านครีบแข็ง (เงียง) ที่อกมีพิษ

อาหาร: แมลง และสัตว์น้ำขนาดเล็ก

พฤติกรรม: ซ่อนตัวอยู่ใต้วัสดุลอยน้ำเช่น ใบไม้ร่วง หากินในเวลากลางวัน

ถิ่นอาศัย: แหล่งน้ำที่มีพืชน้ำหนาแน่น

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุมในบางแหล่งน้ำ (ขวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 4, 5

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

วงศ์ปลาตก *Amblyceps Cipitidae*

ชื่อไทย: ปลาตก

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Amblyceps* spp.

ขนาดความยาวลำตัว: 8-9 เซนติเมตร

ลักษณะ: เป็นปลาไม่มีเกล็ดขนาดเล็กลำตัวค่อนข้างแบนข้างหัวโต ปากบาน มีหนวด 4 คู่ยื่นตาเล็กครีบหลังและครีบอกอ่อนนุ่มถูกคลุมด้วย ผิวหนังหนาครีบไขมันเล็กและยาวครีบหางเป็นแฉกลึก ก้านครีบแข็ง (เงี่ยง) ที่อกมีพิษ

อาหาร: แมลงน้ำขนาดเล็ก

พฤติกรรม: อยู่ใต้ก้อนหินกรวด

ถิ่นอาศัย: อาศัยตามลำธารที่กระแสน้ำเชี่ยวพื้นเป็นกรวดหรือทราย

สถานภาพทั่วไป: พบน้อย (ขวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 5

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมน้อย

ชื่อไทย: ปลาตุ๊กต๋าน

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Clarias batrachus*

ขนาดความยาวลำตัว: 20-30 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: ตุ๊กเลี้ยง ตุ๊กต๋าน (ภาคใต้) ตุ๊กเอ็น ตุ๊กนา (อีสาน)

ลักษณะ: เป็นปลาน้ำจืด มีรูปร่างค่อนข้างยาวเรียว ส่วนลำตัวค่อนข้างแบน หัวแบนราบ ท้ายทอยยื่นแหลม ครีบหาง ครีบกัน ครีบหลังแยกกันชัดเจน ครีบท้องเล็ก หางเล็กปลายมน ก้านครีบแข็ง (เงี่ยง) ที่อกและหลังมีพิษ

อาหาร: แมลง และสัตว์น้ำขนาดเล็ก

พฤติกรรม: จะออกหากินในเวลากลางคืน ส่วนในเวลากลางวัน พบอยู่ตาม โพรงไม้ โพรงดิน และรากไม้ใต้น้ำ

ถิ่นอาศัย: แหล่งน้ำนิ่งและแม่น้ำ

สถานภาพทั่วไป: ประชากรในธรรมชาติลดลงมาก (ขวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมน้อย

วงศ์ปลาแค้ *Sisoridae*

ชื่อไทย: ปลาแค้ติดหิน

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Glyptothorax* spp.

ขนาดความยาวลำตัว: 10-13 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: ก้องแก้ง (เหนือ) สามแก้ว แซ่ (ใต้)

ลักษณะ: ลำตัวแบนข้าง หัวแบนราบเล็กน้อย มีหนวด 4 คู่ ครีบอกใหญ่ ครีบหลังยกสูง ครีบไขมันขนาดใหญ่และมีสีจางที่ขอบ ครีบหางเว้าลึก ใต้อกมีแผ่นหลังยื่นเป็นแถบ ลำตัวสีเทาอ่อนอมเหลือง และมีจุดดำสี่เหลี่ยมที่ครีบหางมีแถบสีคล้ำที่ขอบบนและล่างก้านครีบแข็ง (เงี่ยง) ที่อกและหลังมีพิษ

อาหาร: ลูกปลา ตัวอ่อนแมลงน้ำ และสัตว์หน้าดิน

พฤติกรรม: อาศัยใต้ก้อนหินกรวด

ถิ่นอาศัย: แม่น้ำสายหลักและลำธารที่ไหลแรง

สถานภาพทั่วไป: พบไม่บ่อยนัก (ขวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 3, 6

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

วงศ์ปลาช่อน *Channidae*

ชื่อไทย: ปลาช่อน

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Channa striata*

ความยาวลำตัว: 30-40 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: หลิม ค้อ ก๊วน (อีสาน) ช่อนทองขาว (ใต้)

ลักษณะ: มีส่วนหัวค่อนข้างโต รูปร่างทรงกระบอกยาว ครีบหางเรียวยาว ปลายมน ปากกว้าง ภายในปากมีฟันเขี้ยวบนเพดาน ลำตัวสีคล้ำอมมะกอกหรือน้ำตาลอ่อน มีลายเส้นทแยงสีคล้ำตลอดทั้งลำตัว 6 - 7 เส้น ด้านท้องสีจาง ตัดกับด้านบน ครีบสีคล้ำมีขอบสีเหลืองอ่อน ครีบท้องจาง

อาหาร: ลูกปลา กุ้ง แมลง กบ เขียด ปู และไส้เดือน

พฤติกรรม: วางไข่โดยตัวผู้และตัวเมียช่วยกันปรับพื้นที่น้ำตื้น ๆ ให้เป็นแปลงกลม แล้ววางไข่ลอยเป็นแพ ตัวผู้เป็นผู้เลี้ยงลูกจนโต เรียก “ลูกครอก” มีสีแดง, ส้ม จึงปล่อยให้หากินเองปลาช่อนชนิดนี้มีความพิเศษกว่าปลาช่อนชนิดอื่น ๆ คือ สามารถแตกไข่ตัวคืบคลานไปบนบกเพื่อหาที่อยู่ใหม่ได้

ถิ่นอาศัย: แหล่งน้ำทุกประเภท

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุม (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 3

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมน้อย

ชื่อไทย: ปลากระสง

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Channa lucius*

ขนาดความยาวลำตัว: 20-40 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: กะจน, กระจอน (อีสาน), ซ่อนไซ (ใต้)

ลักษณะ: มีรูปร่างคล้ายปลาช่อน แต่มีส่วนหัวที่แบนกว่า จะงอยปากงอนขึ้นเล็กน้อย และมีรูปร่างที่ป้อมสั้นกว่า สีสันบริเวณลำตัวเป็นสีเขียวมะกอกมีลวดลายคล้ายลายไม้ ลูกปลารูปร่างเล็กมีพฤติกรรมอยู่เป็นฝูง ตัวสีแดงมีลายแถบดำพาดตามแนวนอนตลอดตัว

อาหาร: ลูกปลารูปร่างเล็ก กุ้ง แมลง ไข่เดือนและสัตว์ขนาดเล็ก

พฤติกรรม: ลอยตัวนิ่งอยู่ใกล้ผิวน้ำ

ถิ่นอาศัย: พบในแหล่งน้ำนิ่งและแหล่งน้ำขนาดใหญ่รวมถึงในบริเวณพื้นที่ป่าพรุ

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุมในบางแหล่งน้ำ (ขวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 4, 5

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

ชื่อไทย: ปลาชะโด (ลูก)

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Mastacembelus armatus*

ขนาดความยาวลำตัว: 50-150 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: แมลงงู ปือก โด

ลักษณะ: มีรูปร่างลำตัวค่อนข้างกลมยาว พื้นลำตัวสีน้ำตาลอมเขียว มีลายประสีดำกระจายทั่วตัว ภายในปากมีฟันแหลมคม เมื่อยังเป็นปลาวัยอ่อนจะมีสีลำตัวเป็นสีน้ำตาลและมีแถบสีดำ ส้ม และเหลืองพาดตามความยาวลำตัว 2 แถบ บริเวณหางสีแดงสด เมื่อเริ่มโตสีเปลี่ยนเป็นสีเขียวอมน้ำตาลคล้ายสีของเปลือกหอยแมลงงูแทนโดยสีของปลาเปลี่ยนไปตามวัย

อาหาร: ลูกปลา กุ้ง แมลง และไส้เดือน

พฤติกรรม: ช่วงฤดูผสมพันธุ์ของปลาชะโดจะมีขึ้นในเดือนกรกฎาคม-กันยายน รังมีการตีแปลงใกล้ชายฝั่ง เรียกว่า "ชะโดตีแปลง" ปลาลำตัวผู้ซึ่งเป็นผู้ดูแลไข่และลูกอ่อน

ถิ่นอาศัย: แหล่งน้ำนิ่งและแม่น้ำ

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุมในบางแหล่งน้ำ (ขวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 3, 5, 6

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

ชื่อไทย: ปลาก้าง

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Channa limbata*

ขนาดความยาวลำตัว: 12-30 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: กั้ง ขี้ก้าง ไก่ลั้ง

ลักษณะ: มีรูปร่างคล้ายปลาในวงศ์นี้ทั่วไป แต่มีส่วนหัวมนกลมและโตกว่า ลำตัวสีน้ำตาลอ่อนถึงน้ำเงินคล้ำ และมีลายประหรือจุดสีคล้ำ ท้องสีจาง โคนครีบอกมีลายเส้นสีคล้ำเป็นแถบ 4-6 แถบ ครีบหลัง ครีบกัน และครีบหางมีสีเทาหรือน้ำเงิน ขอบหางมีสีส้มแดงหรือสีจาง โดยปลาในแต่ละถิ่นจะมีสีสันแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมที่อาศัย

อาหาร: ลูกปลา กุ้ง แมลง

พฤติกรรม: มีพฤติกรรมการวางไข่โดยตัวผู้เป็นผู้เฝ้าและเลี้ยงดูลูกอ่อน

ถิ่นอาศัย: แหล่งน้ำทุกประเภท

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุมในบางแหล่งน้ำ (ขวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมน้อย

ชื่อไทย: ช่อนงูเห่า

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Channa marulio*

ขนาดความยาวลำตัว: 20-30 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: ช่อนทอง(นราธิวาส)

ลักษณะ: คล้ายปลาช่อนแต่ลำตัวเรียวยาวกว่า ครีบท้องเล็ก ครีบหางเรียว และขอบมน ลำตัวสีเขียวอ่อนออกสีทองคล้ายปลากระสง และมีลายสีเหลือง ท้องสัมผัสกับแต้มสีดำตามเกล็ดปลายเกล็ดมีสีขาว มีแต้มบนตัวประมาณ 6 จุดเห็นได้ชัดเจน จุดละ 3-6 เกล็ดทั้งสองข้าง ครีบมีจุดปะสัมผัสกับสีน้ำตาล ครีบหางมีจุดสีดำขอบสัมผัสขนาดใหญ่ที่ด้านบนของฐานครีบเห็นได้ชัดเจน

พฤติกรรม: อยู่ตามลำพังหรือเป็นคู่ตามร่มไม้

ถิ่นอาศัย: แม่น้ำและลำธารขนาดใหญ่ในป่าหรือมีพันธุ์ไม้ชายฝั่งหนาแน่น

สถานภาพทั่วไป: พบมากในบางแหล่งน้ำ (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 5

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมน้อย

วงศ์ปลาหมอช้างเหยียบ *Nandidae*

ชื่อไทย: ปลาหมอช้างเหยียบ

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Pristolepis fasciatus*

ขนาดความยาวลำตัว: 10-21 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: หมอพรก หวี อีตริบ ช้างเหยียบ (ใต้) ก่า (อีสาน)

ลักษณะ: รูปร่างเป็นรูปไข่หรือกลมรี ลำตัวแบนข้าง ครีบหลังมีก้านครีบแข็งหลายอัน ครีบหางปลายกลมมน เกล็ดมีขนาดใหญ่มีขอบหยัก เส้นข้างลำตัวมักขาดเป็น 2 ตอน คือ ตอนหน้าและตอนท้ายที่โคนหาง

อาหาร: กุ้ง และปูขนาดเล็ก

พฤติกรรม: อยู่เป็นฝูงในระดับกลางน้ำถึงหน้าดิน

ถิ่นอาศัย: แหล่งน้ำนิ่งและแม่น้ำใหญ่

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุม (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 3, 5, 6

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมมาก

วงศ์ปลาแบนแก้ว *Ambassidae*

ชื่อไทย: ปลาแบนแก้ว

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Parambassis* spp.

ขนาดความยาวลำตัว: 3-6 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: กระจก กว้า แวน (เหนือ) ขี้ร่วง (อีสาน) ขี้ก้าง แป้นผี แป้น (ใต้)

ลักษณะ: มีลักษณะโดยรวมมีรูปร่างเป็นรูปไข่ ส่วนหัวและท้องกว้าง ลำตัวแบนข้าง หัวโต ตาโต ปากกว้าง ครีบหลังแบ่งออกได้เป็น 2 ตอน ตอนแรกเป็นก้านแข็งแรงและแหลมคม ตอนหลังเป็นครีบอ่อน ครีบหางเว้าลึก ครีบกันมีก้านแข็ง 3 ชิ้น ครีบท้องมีก้านแข็ง 1 ชิ้น ครีบอกเล็ก ลำตัวโดยมากเป็นสีใสหรือขุ่นจนสามารถมองเห็นกระดูกภายในลำตัวได้ด้านท้องมีสีเงิน

อาหาร: แมลง ลูกกุ้ง ลูกปลา

พฤติกรรม: เป็นปลากินเนื้อ มักอยู่รวมกันเป็นฝูงขนาดใหญ่

ถิ่นอาศัย: หนองบึง และแม่น้ำสายหลัก

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุม (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 3, 6

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

วงศ์ปลากัด ปลากระดี่ *Osphronemidae*

ชื่อไทย: ปลาแรด

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Osphronemus goramy*

ขนาดความยาวลำตัว: 30-90 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: ปลาเม่น (ใต้)

ลักษณะ: ลำตัวป้อมและแบนข้าง เกล็ดสากมือเป็นรูปหยัก มีก้านครีบห้องคู่แรกเป็นเส้นเรียวยาวคล้ายหนวด ใช้สำหรับสัมผัส ปลายหางมนกลม ปากแหลม ริมฝีปากหนา ภายในปากมีฟันซี่เล็ก ๆ แหลมคมเรียงอยู่ภายใน ส่วนหัวเล็กและป้าน เมื่อโตขึ้นมาโดยเฉพาะในปลาตัวผู้จะมีโหนกนูนขึ้นมาเรื่อย ๆ จนดูคล้ายนอแรด อันเป็นที่มาของชื่อ โคนหางมีจุดสีดำคล้ำอยู่ทั้ง 2 ข้าง เมื่อโตขึ้นจุดดังกล่าวจะหายไป

อาหาร: พืชและสัตว์

พฤติกรรม: เป็นปลาที่กินได้ทั้งพืชและสัตว์ แต่จะกินพืชเป็นอาหารหลัก

ถิ่นอาศัย: ชอบอาศัยในแหล่งน้ำนิ่งและน้ำไหลเอื่อย ๆ

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุมในบางแหล่งน้ำ (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมน้อย

ชื่อไทย: ปลากระดี่หม้อ

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Trihogaster trichopterus*

ขนาดความยาวลำตัว: 8-12 ซม.

ชื่ออื่นๆ: ลูกเต (ภาคใต้) กระดี่ กระดี่หม้อ (ภาคกลาง) สลาก สลาก (ภาคเหนือ) กระเดียดปากกระดี่ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

ลักษณะ: เป็นปลาลำตัวแบนด้านข้าง จัดอยู่ในครอบครัวปลาสิลิด ลักษณะลำตัวก็คล้ายคลึงกัน แต่มีขนาดเล็กกว่า ลำตัวมีสีเทาอ่อน มีแถบดำพาดเฉียงตลอดลำตัว ด้านข้างตัวมีจุดสีดำขนาดใหญ่ 2 จุด ตรงกึ่งกลางลำตัว 1 จุด โคนหางอีก 1 จุด ตัวผู้จะมีสีเข้มจัดกว่าตัวเมีย ครีบหลังของปลาตัวผู้จะยาวจดโคนหางหรือพันโคนหาง ส่วนครีบหลังของตัวเมียจะไม่ยาวถึงโคนหาง

อาหาร: แพลงก์ตอนสัตว์

พฤติกรรม: ทำรังวางไข่โดยการก่อกวนดินกับเศษหญ้า ตัวผู้เป็นผู้ดูแลไข่

ถิ่นอาศัย: แหล่งน้ำนิ่งและแหล่งน้ำหลาก ที่มีพืชพันธุ์ไม้หนาแน่น

สถานะภาพทั่วไป: พบชุกชุม (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมน้อย

วงศ์ปลากราย *Notopteridae*

ชื่อไทย: ปลาสลาด

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Notopterus notopterus*

ขนาดความยาวลำตัว: 20-25 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: ตอง (อีสาน) หางแพนวาง (เหนือ) หลาด (ใต้)

ลักษณะ: มีปากกว้างไม่เกินลูกตา พื้นลำตัวมีสีเรียบ ไม่มีจุดสีดำเหนือครีบกัน
ยกเว้นปลาวัยอ่อนจะมีลายบั้งเหมือนปลากรายวัยอ่อน

อาหาร: ลูกกุ้ง ลูกปลา สัตว์น้ำขนาดเล็ก

พฤติกรรม: มักอยู่รวมกันเป็นฝูง ตอนกลางวันจะหลบอยู่ตามรากไม้หรือกิ่ง
ไม้ใต้น้ำที่มีความมืด ออกหากินในเวลากลางวัน

ถิ่นอาศัย: พบในแม่น้ำและแหล่งน้ำนิ่งทั่วประเทศไทย

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุม (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 5

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

วงศ์ปลาเข็ม *Hermiramphidae*

ชื่อไทย: ปลากระทุงเหว

ชื่อสามัญ:

ชื่อวิทยาศาสตร์: *xenantodon cancilla* Hamilton, 1822

ขนาดความยาวลำตัว: 25-35 เซนติเมตร

ชื่ออื่นๆ: สบธง (อีสาน) โทง (ใต้)

ลักษณะ: ลำตัวเรียวยาวลมทรงกระบอก ปากยื่นยาวแหลม ครีบอกใหญ่ ครีบท้องเล็ก ครีบหลังอยู่ค่อนข้างทางด้านหลัง ลำตัวสีเหลืองอ่อนหรือขุ่น ด้านบนมีสีเขียวอ่อน ด้านข้างสีเงินและมีแถบยาวสีคล้ำพาดขวาง ท้องสีขาว ครีบใส ปลายปากมีแต้มสีแดง

อาหาร: ลูกกุ้ง และแมลง

พฤติกรรม: มักว่ายน้ำอยู่ใกล้ผิวน้ำเพื่อไล่ลูกปลา มีความว่องไวมาก

ถิ่นอาศัย: แหล่งน้ำนิ่งและแม่น้ำ

สถานภาพทั่วไป: พบชุกชุม (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 5, 6

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมปานกลาง

วงศ์ปักเป้า *Tetrodontidae*

ชื่อไทย: ปลาปักเป้าแคระ

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Monotrete* spp.

ขนาดความยาวลำตัว: 4-6 เซนติเมตร

ลักษณะ: เป็นปลาปักเป้าที่มีขนาดเล็ก ลำตัวแบนข้างเล็กน้อย ครีบเล็ก ลำตัวมีสีคล้ำหรือสีเขียวขี้ม้า มีจุดประสีเหลืองหรือสีจางทั้งตัว หลังมีลายพาดสีคล้ำ ข้างลำตัวมีดวงสีดำใหญ่ ตามีสีแดงครึ่งหางมีขอบสีแดงหรือชมพู

อาหาร: หอย กุ้ง ปู และปลาตัวเล็ก

พฤติกรรม: ใช้ปากขบกัดครีบปลาชนิดอื่นๆที่ติดตาข่าย บางครั้งพบว่าตอดกัดคนที่ลงเล่นน้ำในบริเวณที่หลบซ่อนอยู่ด้วย เป็นปลาที่มีพิษยิ่งในฤดูผสมพันธุ์จะมีกลิ่นจากการเกิดพิษจากอาหารและเชื้อจุลินทรีย์ที่ปลากินเข้าไปรุนแรงยิ่งขึ้นไม่ควรนำมาบริโภค

ถิ่นอาศัย: แม่น้ำและแหล่งน้ำหลากหลายที่มีพืชน้ำ

สถานภาพทั่วไป: พบไม่บ่อยนัก (ชวลิต, 2548)

จุดที่สำรวจพบ: จุดที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6

สถานะภาพจากการสำรวจ: พบชุกชุมมาก

